

К. почала малювати рано. В її картинах ніколи не зникає почуття подиву й оповідання, які так приваблюють дітей. Кожна акварель ніби зроблена тому, що зображення на ній місце мало для неї якесь емоційне значення".

К. Кричевська мала першу виставку в Канаді, але

Катерина Кричевська. Венеція.

з повним успіхом: 20% проданих картин свідчить, що її мистецтво може зворушити людей. Це дуже показово, бо Катерина Кричевська не належить до тих, що вміють робити собі рекламу, вона якось промовчується в пресі.

В Канаді, зокрема в Торонті, К. Кричевська має багато друзів і приятелів. До них належить і родина Волосевичів, яка в час виставки (26 лютого) в себе в хаті влаштувала їй зустріч з представниками преси, мистцями і взагалі з прихильниками її таланту. На жаль, день був для такої вечірки не дуже вдалий (дехто з редакторів був перешкоджений, дехто хворий), тому на цій справді приємній вечірці були лише М. Колянківський (власник галерії і видавець журналу "Ми і Світ"), В. Софронів-Левицький (тижневик "Новий Шлях", Вініпег), П. Волиняк ("Нові Дні"), а з малярів Микола Бідняк та Мирон Левицький. Представляла Катерину Кричевську гостям господиня дому пані Марія Волосевич. Не обійшлося й без імпровізованої мистецької програми: відома в Канаді співачка Стефа Фодчук виконала кілька оперових арій і пісень. Зокрема чудово проспівала "Любіть Україну" М. Фоменка на слова В. Сосюри.

Можна сподіватись, що чергова виставка К. Кричевської в Торонті викличе ще більше зацікавлення і принесе їй ще більший успіх.

ФОРМИ ЗВЕРТАННЯ І ВВІЧЛИВОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Форми звертання і ввічливості на різних українських землях різні. До цього призвела неоднаковість історичної долі різних частин українського народу. Як і в багатьох інших моментах нашого мововжитку, найбільші тут розбіжності між східно-українськими та західно-українськими формами. От на Східній Україні люди в міському й освіченому товаристві називають одно одного на ймення та по-батькові, а на Західній Україні — "паном", "пані" чи "панною", додаючи ще ймення, прізвище чи відповідне звання (титул).

Які історичні співвідносини між цими двома формами?

Називання по-батькові у східних слов'ян виникло давно і, можливо, під візантійсько-грецьким впливом, бо в греків так людей називано. Про можливість такої запозики свідчить факт, що називання по-батькові спочатку було поширене тільки серед князів і вищих кіл суспільства. Для творення назов по-батькові східні слов'яни використовували наростки: 1) для чоловіків — ичь ("Мьстиславичь"); — овичь ("Глѣбовичь"); — евичь ("Юреєвичь"); 2) для жінок — на, — овна, — евна ("Ярославна", "Глѣбовна").

Первісно наросток — ичь означав назву малят (ст.-сл. пѣтишь, сх.-сл. пѣтичь — "пташеня"). Первісне значення наростків — овна, — евна не так ясне.

Уживання цих форм засвідчено в літописах, у "Слові о полку Ігореві", у грамотах (в Іпатському літописі — "Олговичі", "Всеволода Мьстиславича", "Ізяславъ Глѣбовичь"; в "Слові о полку Ігореві" — "Ігоря Святъславича", "Романови Святъславичю", "Ярославна", "Глѣбовна").

Спочатку називання по-батькові, очевидно, потрібне було для відзначення одного з-між двох чи й більше "Ізяславів", "Всеволодів" тощо з огляду на відсутність прізвищ у теперішньому цього слова розумінні. Серед князів це ввійшло у звичку тоді, як княжі роди послов'янились, бо перші київські князі варязького роду — Олег, Ігор, Ольга, по-батькові ще не називались. Те саме сталося вдруге тоді, як в Україні стали князі литовського походження і теж послов'янились ("Юрій Наримонтовичь", "Юрій Корьятовичь"). Пізніше називання по-батькові набуло значення пошани, і в такому розумінні ним стали користуватись тоді, як з'явилися прізвища. Це засвідчено, наприклад, у дарчій грамоті Микольському монастиреві 1517 р., де сказано: "Я Івашко Федкович Полозовича из моею жоною Стефановною Мутишича Настасьею". Тут "Полозовича" і "Мутишича" — прізвища, родовий відмінок їх свідчить про пропущені в написанні, але наявні в думці "син", і "дочка", а "Федкович" і "Стефановна" — назви по-батькові. Ще в тому ж документі: "Олизаръ Ивановичъ Любельський" (тут прізвище від місцевості). Відомо також, що гетьман Сагайдачний (родом з Галичини) називався ще "Конашевичем" (від імени "Конаш").

Приєднання українських земель до Польщі, спочатку західних (1340—1387 рр.), а потім, через Литву, й східних (1569 р.) спиноло на Україні розвиток називання по-батькові на знак пошани, бо в Польщі такої традиції не було. У Польщі натомість витворилась традиція титулування за приналежністю до суспільного стану, за званням чи посадою, що його (титулування) додавали до імени чи прізвища. І цей польський звичай, як звичай

панівного народу, почав був впливати й на українську мову, як про це свідчать історичні дані з того часу. От у перемиській купчій з 1359 р. сказано: “купилъ панъ Петрашъ дѣдичтво”. В цій же купчій значніші люди титулюються за посадами: “пан староста рускоѣ земли Ота Пилецкий, воєвода Циборъ”, “пан войтъ перемишльський”. Слово “пан” (отже й “пані” чи “панна”) спочатку означало приналежність до панівного чи вишого стану (як це видно хоч би з луцької грамоти 1434 р. великого князя литовського Швитригайла: “Мы порадовивши ся князи и паңы нашею вѣрною радою”), а потім набуло значення пошани і ввічливости. Очевидячки, ця нова форма звертання-називання жила деякий час поряд зі старою традицією називання для пошани по-батькові. Таке поєднання двох традицій ми знаходимо, наприклад, в отій дарчій грамоті Микольському монастиреві, бо в ній поряд із згадуваним уже називанням по-батькові (“Івашко Федкович”) є й “пан Юхно Обернеевичъ землянинъ кievский”, а також поєднання цієї комбінації з прізвищем: “панъ Олизаръ Ивановичъ Любельський”.

Але під кінець польського панування на Україні стара традиція називання по-батькові вже вийшла з ужитку геть чисто, а натомість цілком запанувала польська форма. Богдан Хмельницький уже ніколи не називався по-батькові. Та поєднання України з Московською державою, де давня східно-слов'янська традиція називання по-батькові збереглася навіть у такій формі, коли людину називано тільки по-батькові, а хресне ім'я пропускано (як “Ярославна” в “Слові о полку Ігореві”), призвело до відновлення цієї традиції й у нас. Уже гетьмана Брюховецького називали “Іваном Мартиновичем”; Мазепу теж називано “Іваном Степановичем”. Так ці дві форми знову зустрілися, і батько нової української літературної мови Іван Котляревський уживав їх рівнобіжно, називаючи, наприклад, Енея то “паном Енеєм”, то “Енеєм Анхизовичем” (“Еней Анхизович, сідайте!”). А в “Наталці Полтавці” він називає возного “паном возним”. Таке саме рівнобіжне вживання обох форм можна знайти в текстах Квітки-Основ'яненка, як також і в інших наддніпрянсько-українських письменників ХІХ ст.

Інакше було в Галичині, яка перебувала в сфері польських мовних впливів аж до 40-их років ХХ в. З огляду на це в галицькому мововжитку польську традицію титулування без називання по-батькові усвідомлено було як національно-українську і протиставлювано її називанню по-батькові як російській традиції. І. Франко в листі до проф. В. Перетца з 15 лютого 1903 р. писав: “Мое отчество — Яковлевич (це російська форма, по-українському — “Якович” — В. Ч.), але у нас, “не помнящих родства”, обертання по отчеству не вживає ся, то й Ви не робіть собі з тим церемоній”.

А що Галичина в другій половині ХІХ ст. стала була П'ємонтом українського мовотворення, то й наддніпрянці під впливом галичан стали обминати називання по-батькові, і тому вже в ХХ ст. всі українські письменники звичайно називаються тільки на ім'я та прізвище: “Михайло Грушевський”, “Володимир Винниченко” тощо. Діяв тут, як і в інших моментах нашого культурного мово-

творення ще й психологічний закон відштовху від “московського” мовного насильства. Отим то під час визвольної боротьби 1917—1920 років українські діячі не називали себе по-батькові, а проф. Є. Тимченко висловлювався проти називання по-батькові ще в 20-их роках. Але в побуті наддніпрянці й кубанці не могли вже не вживати цієї “московської” форми, а тим більше не можуть не вживати її тепер, коли з неї зроблено примусову ознаку лояльності до “старшого брата”. А титулування й зокрема називання “паном” там вилучено з ужитку з огляду ще й на специфіку політичного ладу.

Проте східні українці не змогли позбутись називання по-батькові й на еміграції, і воно поряд із галицьким титулуванням (“пане магістре”, “пане докторе” тощо) стало одним із складників психологічного “збруча” серед наших людей на чужині. Можна тут часто спостерігати таке явище, коли східні й західні українці в тому самому товаристві звертаються один до одного по-різному — східні називають одно одного по-батькові а галичани титулюють і самих себе і “східняків”.

Який же вихід із цього “збруча”? Що треба прийняти (рекомендувати), керуючись сучасними нормативними, а не історичними міркуваннями, що в даному разі не повинні багато важити?

Щоб відповісти на ці питання, треба мати на увазі 1) поширеність того й того явища на українській мовній території, 2) міру побутової їх зручності і 3) стилітичну їх доцільність.

Якщо взяти називання по-батькові, то можна сказати, що воно, попри його неприємний тепер для нас “московсько-насилницький” присмак та примусове його, під знаком русифікації, поширення в Україні, має безперечні переваги за всіма отими трьома ознаками. До нього ще раніш звикли 4/5 українського народу, а тепер “звикає” й решта українців. У побутовому розумінні воно зручне тим, що його можна застосовувати в багатьох випадках — у зверненні од старшого, до приятеля, до начальника, до всякої хоч приблизно знайомої людини. Не можуть його вживати тільки члени родини у взаємненні між собою, і тому “Афанасій Іванович” та “Пульхерія Іванівна”, що їх переніс М. Гоголь в український побут, звучать комічно (зрештиму той побут поміщиків міг бути зрусифікований), а таке звернення батька до рідної дочки в “Старшому боярині” Т. Осьмачки — просто абсурдне. Не можна звертатись по-батькові до незнайомих чи так називати далеких “третіх осіб” або давно померлих діячів, письменників тощо. Тим то не по-українському звучить “Тарас Григорович Шевченко”, тим більше не можна називати І. Франка чи інших давніших галицьких письменників (а це тепер з казенною наполегливістю роблять на Україні, вишукуючи імена батьків таких письменників, як Н. Кобринська, О. Маковей, В. Стефаник і ін.). Ніхто не може називати сам себе по-батькові, наприклад, при знайомленні — це сприймається як “напівкультурність”, коли, мовляв, людина від “народу” відірвалась, а до “панів” культурно не доросла.

Стилістично звертання по-батькові тим добре, що воно тонко висловлює пошану до даної особи та ще й без пониження того, хто звертається.

Коли перейти далі до розгляду тит у л у в а н н я, то не можна не відзначити того, що в ньому, за всіма отими трьома ознаками, більше негативного, ніж позитивного. Воно ж фактично зберігається ще тільки на еміграції. У побутовому розумінні незручне через те, що титулувати можна тільки окремих осіб та ще й тільки тих, яких становище добре знане. З огляду на таку незручність цієї

форми звернення часом виникають просто анекдотичні ситуації. Нпр., свого часу в УВУ, в Мюнхені, було аж три "ректори", тож при розмові, як вони були всі присутні, треба було вживати "додаткових ознак", щоб не всі три відгукувались на звертання. Ще гірше справа зі словом "професор", бо ним у Галичині (і тепер на еміграції серед галичан) так називають і вчителя початкової шко-

Важливе повідомлення Онтарійської Ради Контролі Алькогольних Напоїв

(THE LIQUOR CONTROL BOARD OF ONTARIO)

Починаючи від 1 квітня 1962 р. непотрібно більше набувати і виказуватися дозволом при купівлі алькогольних напоїв в крамницях ОРКАН.

Однак, це не означає полегшу в законах, які забороняють купівлю міцних напоїв (алькоголь, вино й пиво) для малолітніх (нижче 21 року життя).

Навпаки. Тоді, як законні споживачі міцних напоїв, у зв'язку зі зміною законів, мають змогу купувати ці напої без зайвих утрудень, — закони й розпорядження, які стосуються купівлі напоїв для нелегальних цілей (особливо купівля напоїв малолітніми) строго пильнуватимуться.

Просимо ласкаво все громадянство про співпрацю у дотриманні наших законів про алькогольні напої.

Honourable Allan Grossman,
Chief Commissioner
The Liquor Control Board of Ontario
Toronto, Ontario

ли, і вчителя гімназії, і університетського професора. А скільки є тепер на еміграції "редакторів", що ніого не редагують, скільки "директорів", що нічим не керують, скільки "інженерів", що нічого не будують! Стилістично титулування "вузьке", бо всі титулу гостро розмежовані: "доктора" не можна назвати "магістром" — і навпаки. Тим то той, хто титулує без достатньої поінформованості, може мимоволі когось зневажити, назвавши його нижчим титулом, або, навпаки, примусить почервоніти, назвавши в присутності поінформованих вищим титулом.

Але й цілком викидати з ужитку титулування не можна: воно потрібне для тих випадків, для яких не надається звертання по-батькові. У звертаннях, наприклад, до незнайомих доводиться вживати слова "пан" (або "добродій"), додаючи до цього ще прізвище (чи без нього). У звертаннях старших людей до молодих знайомих, в інтелігентському товаристві, треба вживати "пане Петре", "панно Наталко". Студент високої школи мусить звертатись до свого "офіційного" професора (тобто не знайомого ближче, коли не можна звертатись по-батькові) — "пане професоре" (не "пане професор!") як це часом уживають західні українці).

Таким чином, на сучасному етапі розвитку української літературної мови доводиться так поєднувати обидві історичні традиції, як поєднуються й інші явища нашої мови, — в основу взяти сучасні наддніпрянські звертання по-батькові, а там, де вони неможливі, застосовувати згадані в попередньому абзаці західно-українські титулування.

У зв'язку із формами звертання треба розглянути ще питання про вживання таких слів, як "пан", "добродій", "товариш", "громадянин", "земляк", "чоловік", з їхніми відповідниками для жіночого роду. На Наддніпрянщині й Кубані довго, аж до заборони в "радянських" умовах, конкурувало два слова — "пан" і "добродій", з виразною перевагою останнього, як про це свідчить хоч би публіковане тепер листування наддніпрянських діячів. Його майже виключно вживали під час подій 1917—1920 років. Але в Галичині переважало слово "пан", а "добродій" вживали тільки в поєднанні з ним — "пане добродію!" На еміграції це останнє засвоїли тепер і "східняки", відмовившись від слова "добродію", вживаного самостійно. Сталося це "закономірно": меншість підкорилася більшості, бож в еміграційному суспільстві західні українці переважають. З огляду на це слово "добродій" набуло вже відтінок застарілості, і навряд чи можна буде відновити його попередню стилістичну функцію. Слід далі відзначити недоречний звичай уживати слів "пан", "пані" там, де треба вживати "чоловік", "жінка". Замість вислову "мені один пан сказав" треба казати "мені один чоловік сказав", "одна жінка сказала". Іноді добре поєднують: "пане товаришу" (остання від давнього збірного козацького "панове товариство", якого ще й тепер можна вживати). Але окремо взяте "товариш" має відтінок партійності чи вузького товаришування, і його слід уживати тільки в певних умовах. Для жінок це слово має форму "товаришка" (на Україні русифікатори вживають часто й у застосуванні до жінок "товариш"), але в побуті за-

мість нього слід уживати слова "подруга" (слово чол. р. "подруг" в українській мові неможливе!). Слово "громадянин" — офіційне звертання, і його можна вживати тільки в юридичних документах чи в публіцистиці.

І нарешті до форм звертання і ввічливості належить ще т. зв. пошанна жовина. І тут маємо розбіжності між Сходом і Заходом. У Галичині, під впливом польської мови, давніш зверталися до другої особи, користуючись формами третьої особи однини чи множини: "пан професор піде?", "пан професор підуть?" звертання ж у другій особі (на "ви") вважається образливим. На Наддніпрянщині на "ви" зверталися в інтелігентському товаристві, між простолюдом на "ти". Але в селян діти до батьків і взагалі до старших зверталися тільки на "ви", а позаочі називали навіть у третій особі множини "наші батько" тощо. У міському побуті і в інтелігентських родинх діти, під впливом російської мови, зверталися на "ти".

Очевидячки, як норми, з цих форм залишаться тільки звертання на "ви" у взаєминні між інтелігентними людьми, а у взаєминах дітей з батьками, в інтелігентних родинх — на "ти".

В. Чапленко

РЕЦЕНЗІЇ

„1709“ ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ

Історичну повість "1709" писано, очевидно, до 250-літніх роковин Полтавського бою і смерті гетьмана Івана Мазепи. Такі твори, до "ювілеїв писані", рідко бувають вдатні, бо на них, як правило, надто помітне "бронзування" (може бути й "розбронзування") головних персонажів — історичних осіб. Повість Леоніда Полтави є якраз цією.

Щоправда, в ній обидві історичні постаті — гетьман Іван Мазепа і шведський король Карл XII — сюжетно не посідають місця головних персонажів твору. Але вже й це відразу може свідчити про те, що автор не впорався зі своїм завданням-задумом, який диктував саме цих осіб, а в першу чергу Івана Мазепу, показати живим на тлі тодішньої доби, мавши їх за головних персонажів твору.

Тим часом у центрі твору "1709" виступають неісторичні, вигадані персонажі: селянський парубок козацького роду Остап Гармаш, трохи старший від нього хуторянин Сидір Вовк і вдова-мірошниця Мелашка — усі позитивні. З негативних бачимо одного писаря (пізніше голова села Писарівки) — Іваненка Деригуза.

Епізоди (і цілі розділи книжки), де провідними персонажами є ці вигадані постаті, набагато вищі з мистецького погляду, ніж епізоди-розділи, присвячені історичним подіям і особам, включно з Іваном Мазепою, Пилипом Орликом, Карлом XII і царем Петром I.

Постає питання: чи багато в розділах книжки з неісторичними особами в центрі — як ось: "Гармашів хутір", "Мелашка", "Пожарище", "Млинові жорна" та інші, — чи багато в них є такого, що належить змальовувати у повісті доби — першому десятилітті 18 ст. в Україні? Бо ми мусимо признатися, що в часі читання згаданих розділів не могли позбутись враження, що перед нами події в українському селі 20 століття, коли

Ціна: 40 центів.

НОВІ ДНІ

• NOWI DNI •

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ МІСЯЧНИК

РІК XIII

КВІТЕНЬ — 1962 — APRIL

Ч. 147

У ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ:

Костенко Ліна	З нових поезій	1
Гаран Євген	Розвінчаний сатир	5
Біляїв Вол.	Український Донбас у літературі	7
Волиняк П.	Фальшування Т. Шевченка на еміграції	12
Новиченко Л.	Пора змужніння	14
Волиняк П.	Поетка Віра Вовк у Торонті	17
Голубенко П.	Проліски	18
Чапленко В.	Форми звертання і ввічливості в українській мові	21
Юриняк А.	"1709" Л. Полтави	24

Некрологи. Дописи. Листування.

НА ПЕРШІЙ СТОРІНЦІ ОБКЛАДИНКИ:

Кієво-Печерська лавра. На передньому пляні 96-метрова лаврська дзвіниця, яка тепер реставрується.

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Клепачівська Марія, Вермонт, США	2
Сенюк Г., Детройт, США	1
Роговський К., Монреаль, Канада	1
Тополок Ганна, Мінеаполіс, США	1
Меланченко А., Саскатун, Канада	1
Шахів П., Порт Альберні, Канада	1

НА РОЗБУДОВУ ЖУРНАЛУ ЖЕРТВУВАЛИ:

Шахів Петро, Порт Альберні, Канада	7.00
Родак Петро, Торонто, Канада	6.50
Мистецьке стоварищення "Козуб", Торонто	5.00
Клепачівська Марія, Вермонт, США	3.00

"НОВІ ДНІ"

Універсальний ілюстрований місячник.

Видає в-во "Нові Дні", редактор П. Волиняк.

Умови передплати:

Канада — річна: \$ 3.50, піврічна \$ 2.00

США — річна: \$ 4.00, — піврічна: \$ 2.50 амер.

Зміна адреси: 10 центів (можна канадійськими поштовими марками, чи амер. грішми)

Замовлення і гроші слати на адресу:

NOWI DNI

187 Yarmouth Rd., Toronto 4, Ont., Canada

НАШІ ЗАКОРДОННІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Англії:

A. Bondarenko, 78 Kensington Park Rd.
London, W. 11, England

Передплата: річна — 1 з половиною фунта.

В Австралії:

S. Krywolap, Box 1586 M, G. P. O. Adelaide.
South Australia

Передплата: річна — 1 з половиною фунта.

В Аргентині:

"Peremoha", 25 de Mayo 479 (26).
Buenos Aires, Argentina

Передплата: річна 25 пезів, піврічна 15 пезів

NOWI DNI, a Ukrainian Monthly.

Editor: Petro Wolyniak

Address:

187 Yarmouth Rd., Toronto 4, Ont., Canada

Головка Ольга, Стейтен Айленд, США	3.00
Шумук Іван, Альберні, Канада	2.55
Бондар В., Детройт, США	2.00
Григоряк Василь, Торонто, Канада	1.50
Н. Р., Торонто, Канада	1.50
Царук Р., Торонто, Канада	1.50
Надол Андрій, Торонто, Канада	1.50
Лисик Олена, Ошава, Канада	1.50
о. Яковкевич Б., Шіго, Канада	1.50
Іващенко О., Чікаго, США	1.00
В. Ж., Торонто, Канада	1.00
Ляшенко Іван, Ламбертвілл, США	1.00
Галецький К., Ріджвуд, США	1.00
Адамчик П., Детройт, США	1.00
Трегубчук І., Арлінгтон Геїтс, США	1.00
Н. Н., Торонто, Канада	0.50
Шевченко В., Альфінгтон, Австралія	1 фунт.

Сердечно дякуємо всім за допомогу!

МАЄМО ТАКІ ДИТЯЧІ ВИДАННЯ:

Тарас Шевченко — ВІРШІ, стор. 44, формат: 10 x 7, 42 ілюстрації і портрет Т. Шевченка роботи Слищенка. Кольоровий друк, обкладинка двокольорова, гарний папір. **Ціна — \$0.90.**

РАЙДУГА — збірка для дітей молодшого віку, стор. 16, формат 10 x 7 цалів, 26 ілюстрацій, гарний папір, кольоровий друк, обкладинка в 2-х кольорах. **Ціна — \$0.35.**

М. Трублаїні — ПРО ДІВЧИНКУ НАТАЛОЧКУ І СРІБЛЯСТУ РИБКУ, стор. 16, формат 10 x 7 цалів, великі на всю сторінку ілюстрації, обкладинка в 2-ох кольорах. **Ціна — \$0.40.**

"СОНЕЧКО Й ХМАРИНКА" — збірка для дітей молодшого віку, стор. 16, формат — 10 x 7 цалів, 33 ілюстрації, гарний папір, кольоровий друк, обкладинка в двох кольорах. **Ціна — \$0.35.**

"РУКАВИЧКА", стор. 16, формат 10 x 7 цалів, великі й гарні ілюстрації, кольоровий друк. **Ціна — \$0.40.**

Замовляти в "Нових Днях":

МОЖНА КУПИТИ ТАКІ КНИЖКИ

В. ЧАПЛЕНКА:

1. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА, її ВИНИКНЕННЯ Й РОЗВИТОК 5.00 дол.
2. ПРОПАЩІ СИЛИ, про українське письменство 20-их років 1.50 дол.
3. ДЕЩО ПРО МОВУ, збірка статей 1.00 дол.
4. ЧОРНОМОРЦІ, історичний роман 3.00 дол.
5. ПІВТОРА ЛЮДСЬКОГО, повість — 1.50 дол.
6. УКРАЇНЦІ, повість 2.00 дол.
7. ЗОЙК, збірка оповідань 1.50 дол.
8. МУЗА, збірка оповідань 1.00 дол.
9. ІСЬКО ГОВА, сатирична поема — 0.50 дол.

Книгарням відповідна знижка.

Замовляти:

V. Chaplenko, c/o UVAN

206 W. 100th St. New York 25, N.Y. U.S.A.

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa.

Printed by KIEV PRINTERS LIMITED, 686 Richmond St. W., Toronto, Ont., EM. 3-7839, Canada